

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jiriny Jislové a soudkyň JUDr. Renaty Polákové a Mgr. Aleny Jedličkové ve věci

žalobkyně: **Lenka K.**, narozená xxx
bytem xxx, xxx
zastoupená advokátkou Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou
sídlem Olomoucká 36, Mohelnice

proti

žalovanému: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 16, Praha 2
zastoupená Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 42/390, Praha 2

o 1 920 000 Kč s příslušenstvím,

k o odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21. 10. 2020, č. j. 28 C 51/2020-182,

takto:

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II.** Žalobkyně je povinna zaplatit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 300 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Shora uvedeným rozsudkem soud prvního stupně rozhodl tak, že žaloba s návrhem, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobkyni částku ve výši 1 920 000 Kč, zamítl a žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované náklady řízení ve výši 1 500 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám žalované. Takto bylo rozhodnuto o žalobě, již se žalobkyně domáhala přiměřeného zadostiučinění

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Kantorová.

za vniklou nemajetkovou újmu v důsledku nezákonně vedeného trestního řízení u Okresního soudu v Chomutově pod sp. zn. 3 T 19/2017. Žalobkyně uvedla, že Policií České republiky bylo proti její osobě zahájeno trestní stíhání pro přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 221 odst. 1 trestního zákoníku. Po podání obžaloby pak rozsudkem Okresního soudu v Chomutově ze dne 3. 4. 2019 byla žalobkyně podle § 226 písm. b) t. ř. obžaloby zproštěna. V důsledku nezákonně vedeného trestního stíhání žalobkyně vznikla nemajetková újma, neboť tímto trestním stíháním bylo zasaženo do její lidské důstojnosti a dlouhodobě narušen soukromý život. O případu se psalo v desítkách článků v médiích, i s ohledem na to, že xxx, kde žalobkyně žila, jsou malé město, všichni občané věděli, že žalobkyně je trestně stíhána. Zájem médií byl znásoben tím, že jedním ze stíhaných kolegů byl Pavel R., který se v mezidobí stal poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Trestní stíhání trvalo více jak dva roky a následkem trestního stíhání došlo u žalobkyně ke ztížení společenského a pracovního uplatnění, trpěla psychickými problémy – úzkostmi, stresem, nespavostí, poruchami pozornosti, nesoustředěností a podobně. Také se začala více vyhýbat lidem, ať již v pracovním či soukromém životě, neboť se obávala dotazů na předmětnou kauzu. Žalobkyně také místo toho, aby se věnovala rodině, práci, svým zájmům, musela se věnovat své obhajobě v trestní věci, traumatizující pro ni byly výslechy, soudní jednání. Žalobkyně pak pracuje přes 20 let v místním zdravotním středisku jako zdravotní sestra u praktického lékaře, což znamená každodenní kontakt s lidmi. Také měla trvající obavy o svou práci, protože pro zaměstnavatele musí být v daném oboru důvěryhodná. Na případ trestního stíhání se žalobkyně ptali rodinní přátelé, což znamenalo, že žalobkyně se nakonec kontaktů s lidmi začala téměř vyhýbat. Žalobkyně svůj nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění ve výši 2 000 000 Kč předběžně uplatnila u žalované, kdy jí byla uhrazena částka ve výši 80 000 Kč. Žalobkyně proto nárokuje doplatek uplatněné částky.

2. Žalovaná ve svém vyjádření nespороvala, že u ní žalobkyně předběžně uplatnila svůj nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění ve výši 2 000 000 Kč dne 5. 8. 2019, v důsledku nezákonně vedeného trestního stíhání u Okresního soudu v Chomutově pod sp. zn. 3 T 19/2017. Žalovaná dospěla k závěru, že v řízení došlo k vydání nezákonného rozhodnutí představující usnesení o zahájení trestního stíhání proti žalobkyni a z tohoto titulu poskytla žalobkyni na nemajetkové újmě omluvu a zadostiučinění ve výši 80 000 Kč. Žalovaná při svém stanovení výše přiměřeného zadostiučinění přihlédla ke třem základním atributům tj. povaha trestní věci, délka trestního řízení a následky způsobené trestním řízením v osobní sféře žalobkyně. Dále poukázala na to, že k prokázání újmy ze strany žalobkyně v daném případě došlo spíše okrajově. Ohledně namítané medializace uvedla, že toto je pouze prostým důsledkem zásady veřejnosti trestního řízení a obecných veřejných poměrů případu. Z tohoto důvodu nelze přičítat státu k tíži, že presumpce nevinny byla narušena sdělovacími prostředky a v této souvislosti poukázala na související judikaturu vyšších soudů.
3. Soud prvního stupně na podkladě provedeného dokazování a na související ustanovení zák. č. 82/1998 Sb., O odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., O notářích a jejich činnosti, uzavřel, že mezi účastníky není sporu o tom, že soudní judikaturou, navazující na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 2. 1990 sp. zn. 1 Cz 6/90, publikovaný pod č. 35 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1991, byl s pomocí extenzivního výkladu zákona konstituován v souvislosti se zahájením (vedením) trestního stíhání, jež neskončila pravomocným odsouzením, nejen nárok na náhradu škody (majetkové újmy), ale i odškodnění újmy nemajetkové povahy vztahovaných, jak tzv. nezákonnému (v odškodňovacím smyslu), trestnímu stíhání, tak i omezení osobní svobody (trestně stíhané osoby, typicky vazbou), v jeho rámci stejně tak není mezi účastníky sporu o tom, že rozsudek zprošťující obžaloby podle § 226 písm. b) t. ř., je právě jedním z těch rozhodnutí, jež ruší účinky zahájeného trestního stíhání, činí rozhodnutí, „nezákonným“, čímž zakládá nejen nárok na náhradu škody, ale i odškodnění nemajetkové újmy ve smyslu § 1, 2 a násl. zákona. Žalobkyně má nárok na náhradu škody nemajetkové újmy, která jí v souvislosti s

trestním stíháním vznikla. Na soudu prvního stupně proto zůstalo posouzení rozsahu vzniku nemajetkové újmy v osobnostní sféře žalobkyně a s tím spojená přiměřenost poskytnutého zadostiučinění k její nápravě.

4. Při stanovení formy a výše odškodnění soud vycházel z již ustálené judikatury a vyšel z toho, že žalobkyně byla stíhána pro přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 221 odst. 1 tr. Zákonníku, za což jí v případě odsouzení hrozil trest odnětí svobody až na 6 měsíců nebo zákaz činnosti, tedy šlo o trestní sazbu nízkého charakteru. Také s ohledem na bezúhonnost žalobkyně, nebylo reálné, že by žalobkyně byla odsouzena k trestu odnětí svobody nepodmíněně, což podstatným způsobem snižuje intenzitu nemajetkové újmy, která žalobkyni nezákonně vedeným trestním stíháním vznikla. Také povaha trestného činu, pro který byla žalobkyně trestně stíhána, zpravidla nezpůsobí větší společenské odsouzení, oproti trestnímu stíhání, například pro trestný čin proti životu a zdraví nebo proti rodině a dětem, se kterým převážně bývá spojena i výrazná dehonestace poškozených. Trestní stíhání trvalo celkem 2 roky a 8 měsíců, což lze ještě označit za dobu přiměřenou, kdy žalobkyně nebyla negativum nezákonně vedeného trestního stíhání vystavena po výrazně dlouhou dobu. Soud v rámci provedeného dokazování zaznamenal zásah do osobnostních sfér života žalobkyně – zásah do zdraví, neboť v souvislosti s trestním stíháním došlo u žalobkyně ke zhoršení zdravotního stavu, týkající se xxx xxx, a s tím spojená i vyšší potřeba xxx xxx a zároveň se u žalobkyně rozvinula xxx xxx xxx, na což bylo nutné reagovat xxx léky. Tuto skutečnost prokázal, jak výslech žalobkyně, výslech svědka U., jejího ošetřujícího lékaře, tak i jejího manžela svědka K. Jinak soud provedeným dokazováním nezaznamenal, že by u žalobkyně došlo k nějakým dalším výrazným zásahům do osobního života. Nebylo prokázáno, že by žalobkyně v souvislosti s trestním stíháním nemohla vykonávat svou práci zdravotní sestry, naopak, jak vypověděl svědek U., ten byl s její prací velmi spokojen, po dobu trestního stíhání práci zdravotní sestry vykonávala a zcela jistě by nepřistoupil k ukončení pracovního poměru, i kdyby byla odsouzena. Také v této souvislosti nebyly v jeho ordinaci žádní pacienti. Ze strany spoluobčanů žalobkyně nezaznamenala žádné negativní reakce, tito se spíše na trestní stíhání vyptávali. Skutečnost, že spoluobčané žalobkyni negativně nevnímali, byla prokázána i tím, že žalobkyni se, oproti roku 2014, kdy kandidoval do zastupitelstva, ještě zvýšily preferenční hlasy ve volbách do zastupitelstva v roce 2018 (tj. v době trestního stíhání) a žalobkyně tak byla opětovně do zastupitelstva zvolena. I když bylo v řízení zjištěno, že kauza „xxx“ byla medializována, bylo to zejména z důvodu, že jeden z obviněných byl v té době poslancem parlamentu České republiky. Přímo jméno žalobkyně v rámci informování médií o této kauze zmíněno nebylo.
5. Ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu ČR, konkrétně rozhodnutí ze dne 14. 6. 2015 sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, jež navazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2013 sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 musí odpovídat výše soudem přiznaného zadostiučinění výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují. Soud prvního stupně zvolil komparaci s případem vedeným u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 28 C 281/2016, kdy poškozené byla přiznána na přiměřeném zadostiučinění za nezákonně vedené trestní stíhání mimosoudně žalovaným částka ve výši 132 000 Kč, avšak soud po provedeném dokazování dospěl k závěru (což uvedl v rozsudku ve věci samé), že žalovaný v tomto směru hradil nadstandardně a jako adekvátní částku k odškodnění pak byla shledána částka ve výši 45 000 Kč. I v tomto případě byla poškozená trestně stíhána pro přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti a i v tomto případě byla délka trestního stíhání 2 až 8 let, tj. jako u žalobkyně. Dále u poškozené byly zjištěny stejné zásahy do zdraví, neboť poškozená měla také xxx obtíže a rovněž musela začít užívat xxx. Z uvedeného je zřejmé, že oba případy jsou identické a soud tak měl za to, že žalovaným poskytnuté zadostiučinění ve výši 80 000 Kč je odpovídající a dostatečné.
6. Dále zvolil srovnání z dalších věcí vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 29 C 268/2015, kdy byla situace obdobná. V daném případě byl poškozený stíhán pro trestný čin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), přičemž mu hrozil trest odnětí svobody až na 2 léta. Délka trestního stíhání byla 4 měsíce a v daném, případně nedošlo k žádným zásahům do osobních sfér

poškozeného, zásahu do osobní svobody, když byl poškozený v rámci trestního řízení zadržen. Poškozenému se pak na přiměřeném zadostiučinění dostala morální satisfakce v podobě omluvy.

7. Závěrem pak ještě soud prvního stupně dodal, že pokud žalobkyně argumentovala nestandardním postupem orgánů činných v trestním řízení, nebyla tato skutečnost žádným způsobem prokázána. Pokud žalobkyně uváděla, že již v průběhu trestního stíhání existovaly důkazy, které žalobkyně založila do trestního spisu, z nichž vyplývalo, že trestní stíhání žalobkyně je v podstatě nedůvodné, pak soud uvedl, že tato skutečnost, tzn. postup orgánů činných v trestním řízení se projevilo právě v tom, že usnesení o zahájení trestního stíhání jako nezákonné zrušeno. Výrok o nákladech řízení pak odůvodnil podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř.
8. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně odvolání, jímž se domáhala toho, aby změnou rozsudku bylo její žalobě vyhověno a byla jí přiznána náhrada nákladů řízení. V obsáhlém odvolání mimo jiné zdůraznila, že stát vršil chybu za chybou a přes jasná fakta, a dokonce přes názor specialistů a ministerstva vnitra jako dozorové autority žalobkyni obvinil, obžaloval a odsoudil, a vystavil tak společenské dehonestaci v rodném městě, kde je osobou veřejně známou, nelze vůbec vyslovit, že trestní stíhání 2 roky a osm měsíců, je přiměřená doba – zvláště, když celé bylo postaveno na zcela nesprávné úvaze státu a jeho odborné nezalosti. To, že soud de facto v neprospěch žalobkyně vyhodnotil fakt, že nebylo prokázáno, že by žalobkyně v souvislosti s trestním stíháním nemohla vykonávat svou práci zdravotní sestry, protože svědek, lékař U., byl s její prací velmi spokojen, po dobu trestního stíhání, práci zdravotní sestry vykonávala a zcela jistě by nepřistoupil k ukončení pracovního poměru, i kdyby žalobkyně byla odsouzena, je ve své podstatě absurdní. Obdobně to, že žalobkyně byla opět zvolena do zastupitelstva, a že nedošlo k narušení jejích rodinných vztahů, nelze vykládat v tom smyslu, že v těchto oblastech nebyla narušena osobnostní sféra žalobkyně; kvalitní pracovní výkon, pevné rodinné vztahy, a důvěra voličů nelze použít jako argument v tom smyslu, že pro to postačuje malé odškodnění ze strany státu, který toto vše zásadně ohrožoval. Dále akcentovala, že je třeba změnit nazírání na tato nezákonná rozhodnutí státu v tak citlivé oblasti, jakou je trestní stíhání právě doposud bezúhonný osob, které vykonávají funkci v samosprávě. Jsou přiznávána tak nízká odškodnění, a to za jednání státu, která tak zásadně narušují osobnostní sféru jmenovaných právě proto, že jsou členy zastupitelstva (rady, starostou), že je třeba tuto bagatelizaci dopadů na jejich životy odstranit, a to i z judikatury soudů. Pokud nebudou přiznávána odpovídající odškodnění, na které je nepochybně nárok, bude nadále docházet k těmto nezákonnostem, jakými jsme svědky u žalobkyně. Je třeba v judikatuře odrazit tu skutečnost, že újma se zvyšuje tím, že stát postupně vrší nezákonně procesní fáze, což veřejnost utvrzuje v tom, že k trestné činnosti „skutečně muselo dojít“. S tímto se soud rovněž nevypořádal a pracoval s věcí tak, jako by stát nezákonně rozhodl jednou. Odškodnění nesmí obsahovat jen tuto mechanickou úvahu, ale musí vzít v úvahu, laicky řečeno, neprospané noci, to, že člověk s pocitem obviněného (obžalovaného, odsouzeného) vstává a usíná, tráví Vánoce, dovolenou, má to dopad na každý kontakt s rodinou a dalšími lidmi, a mnohem intenzivněji to dopadá právě na doposud bezúhonného člověka. Soud měl jasné důvody pro to, aby odůvodnil výraznější odchylku v odškodnění specifiky daného případu, tedy vyšší odškodnění odůvodnit mohl a měl. V daném případě však se soustředil na to, proč odškodnění nezvýšit, tedy hledal a nacházel a popisoval, co všechno žalobkyně neprokázala. Takto ale ochrana osobnosti nestojí a nikdy stát nemůže, protože by to znamenalo, že pokud žalobkyně nepřišla o práci, nerozvedla se a neztratila v případě, vlastně „nic se jí nestalo,“. Tento přístup je proti smyslu ochrany osobnosti, protože zde se musí pracovat s institutem ohrožení osobnostních práv, a fakt, že obvinění, obžaloba a odsouzení zasáhlo všechny sféry života, se dokazovat nemusí, protože je nutno jej zcela důvodně předpokládat, obzvláště právě u osoby doposud bezúhonné. Srovnání, které uvedl soud, považuje za zcela nepřiměřené.
9. Vyšší odškodnění mělo být přiznáno proto, že je obecně nutné v judikatuře zvýšit tato odškodnění vůči osobám vykonávajícím funkce v samosprávě, tedy v územních jednotkách samosprávy, kde poškození současně žijí se svými rodinami, kde mají přátele a kde jsou osobami obecně známými, protože za tak zásadní zásahy do osobní sféry osob je přiznáváno odškodnění velmi nízké; zde

podpůrně uvádí, že stát sám žádá za každé porušení povinnosti vysoké částky, sankce a penále, ale vlastní nezákonná rozhodnutí odškodňuje zcela nedostatečně, a zde by neměl mít oporu soudů, ale právě naopak. Za nezákonná rozhodnutí zasahující osobnostní sféru musí nést stát vyšší hmotnou odpovědnost, protože zásahy do osobnosti jsou de facto nevyčíslitelné. Pokud jsou nevyčíslitelné, ale vyčíslit se musí, nesmí být toto odškodnění symbolické, ale významu osobnosti člověka odpovídající. Dále pak poukázal na nesprávnost odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně a uzavřela, že na odškodnění nemajetkové újmy za tak závažná nezákonná rozhodnutí státu, a zejména na jejich dopad na osobnost člověka, musí být vytvořena nová, moderní judikatura, která odstraní bagatelizaci dopadu těchto nezákonných rozhodnutí do osobnosti člověka, a hodnot této osobnosti vyjádří i patřičnými odškodněními ze strany státu, který takto nezákonně konal, a zasáhl nebo výrazně ohrozil samu podstatu života konkrétního člověka a jeho rodiny ve všech sférách – osobní, zdravotní, společenské a pracovní. Z tohoto důvodu zažalovala částku 1 920 000 Kč, když zastává názor, že částka 2 000 000 Kč (v součtu dobrovolného a zažalovaného plnění), plně odpovídá zásahu do osobnostní sféry žalobkyně tak, jak byla zátěží nezákonného stíhání vystavena.

10. Žalovaná ve svém písemném vyjádření vyvracela vývody odvolání žalobkyně a navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného. Ve vyjádření uvedla, že nepopírá nezákonnost trestního stíhání žalobkyně, nicméně jej nelze označit za selhání státu na všech úrovních, jak jej vidí žalobkyně. Policejní orgány a následně státní zástupkyně vycházely ze znaleckého posudku, který se v řízení před soudem ukázal jako nepřesný z pohledu zjišťovaných skutečností, neboť neurčil cenu věci, tak jak by ji měl určit pro účely trestního řízení, ale pro účely finančního ocenění majetku. Z podnětu ostatních obžalovaných byla věc dokonce projednávána kárným senátem Nejvyššího správního soudu, což samo o sobě určitou morální satisfakci osob nezákonně trestně stíhaných. Žalobkyně v průběhu trestního řízení předkládala svá procesní stanoviska zpracovaná svým advokátem, ta ale rozhodně nelze označovat za znalecké posudky, neboť každý trestně stíhaný má právo posuzovat svou věc tak, jak uzná nejlépe za vhodné. Stejně tak stanoviska správních orgánů nejsou v trestních věcech závazná a soud si na ně udělá právní názor v rámci hodnocení předběžných otázek. Obhajoba žalobkyně vedla ke zproštění obžaloby soudem prvního stupně, soud tak posoudil všechny okolnosti věci, stíhání nebylo nepřiměřeně dlouhé a nelze tak z obecního pohledu hovořit o „selhání justice“ či „vršení chyby za chybou“. V otázce mediálního pokrytí, žalobkyně soudu předložila seznam článků, které o trestním řízení informovali. Jméno žalobkyně bylo poprvé veřejně uvedeno ve Zpravodaji města xxx, xxx, kterým zastupitelé vysvětlovali občanům města probíhající trestní řízení ze svého pohledu. Do té doby žalobkyně nebyla žádným sdělovacím prostředkem, s konkrétním trestním stíháním spojována. Obžalovaní v původní trestní věci měli přístup do regionálních celostátních médií, která využívali pro svou obhajobu před veřejností i ke sdělení svého pohledu na práci orgánů činných v trestním řízení. Ačkoliv ministerstvo spravedlnosti nelze přepisovat odpovědnost za informování veřejnosti sdělovacími prostředky o průběhu jakéhokoliv trestního řízení, která ostatně vyplývá ze základních principů trestního řízení, kterým je jeho veřejnost, publicita se v konkrétní věci nevztahovala na veřejné odsouzení žalobkyně médií, ale nejprve k prostému informování o věci, následně především o otázce vydání jednoho z obviněných k trestnímu stíhání Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR až k otázkám odškodňování nezákonně stíhaných zastupitelů, kárných postihů soudkyně a státních zástupců. Média, stejně jako o zahájení trestního stíhání informovala o zproštění obžaloby a o odškodňování. Z provedení dokazování žádný zvláštní zásah publicitou věci ve sdělovacích prostředcích do osobních práv žalobkyně nebyl prokázán, naopak z dokazování vyplynula spíše podpora osob blízkých a zaměstnavatele a v konečném důsledku i podpora občanů města xxx, kteří ji zvolili do zastupitelstva znovu i přesto, že v době voleb stále ještě probíhalo trestní stíhání.
11. Odvolací soud k odvolání žalobkyně přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení jeho vydání předcházející (§ 212, § 212 a o. s. ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněné.

12. Soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatečný skutkový podklad, provedené důkazy správně hodnotil ve smyslu ustanovení § 132 o. s. ř. a nepochybil ani v právním posouzení věci. Odvolací soud se s jeho závěry zcela ztotožňuje a pro stručnost svého odůvodnění proto na pregnantní odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně odkazuje.
13. Odvolací soud stejně jako soud prvního stupně vychází z judikatury vyšších soudů (např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 9. 2017, č. j. 30 Cdo 1138/2017-310 a vychází tak z toho, že zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se poskytuje podle § 31 a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., jenž je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jenž tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vychází především z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání, a především dopadu trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, to je její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva na místě pouze tehdy, jestliže by z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce, se skutečně mělo dostat. Při stanovení formy a výše zadostiučinění je třeba přihlídnout k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Těmito jsou zejména okolnosti vydání usnesení o zahájení trestního stíhání či okolnosti zahájení trestního stíhání předcházející, popřípadě trestní stíhání poškozeného provázející, vedoucí k závěru o podílu poškozeného na tom, že proti němu bylo trestní stíhání zahájeno, popřípadě, že proti němu bylo ve vedení trestního stíhání pokračováno, aniž by bylo lze uzavřít, že si trestní stíhání zaviniil sám. V konečném důsledku musí výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídat vyšší přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřovaných zejména s ohledem na uvedená kritéria) shodují. Jinak vyjádřeno, výše přiznaného zadostiučinění by se nemělo bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném (viz. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011). Odvolací soud, který je stejně jako soud prvního stupně, vázán judikaturou vyšších soudů shledal, že závěr soudu prvního stupně, o tom, že v souladu se sdílenou spravedlností je žalovanou poskytnuté zadostiučinění ve výši 80 000 Kč zcela odpovídající a dostatečné.
14. Za situace, kdy soud prvního stupně se zcela pečlivě, jak vyplývá z odůvodnění jeho rozsudku, všemi aspekty posuzované věci, odvolací soud jen dodává, že se nezabýval namítanou otázkou medializováním případu a vytvořením negativního názoru na osobu žalobkyně, a to s ohledem na závěr soudu dovolacího (viz. např. rozsudek NS ČR sp. zn. 30 Cdo 4280/2011).
15. Z obsahu žaloby i odvolání je zřejmé, že žalobkyně chce svým návrhem změnit nazírání na nezákonné trestní stíhání občanů vykonávající funkci v samosprávě, avšak opomíjí, že soudy nižších soudů jsou vázány judikaturou vyšších soudů. Soudy totiž mají povinnost respektovat precedenční závaznost judikatury, což platí, jak pro judikaturu soudu Ústavního, tak soudu Nejvyššího. Smyslem rozhodování Nejvyššího soudu je totiž především sjednocení judikatury obecných soudů. Nejvyšším soudem již učiněný výklad by měl být, nedojde-li k následnému shledání dostatečných relevantních důvodů podložených racionálními a přesvědčivými argumenty ve svém souhrnu konformnějšími správním řádem jako významovým celkem a svědčícími tak pro změnu judikatury, východiskem pro rozhodování následujících případů stejného druhu, a to z pohledu požadavku právní jistoty, předvídatelnosti práva, ochrany oprávněné důvěry v právo (legitimního očekávání) a principu formální spravedlnosti (rovnosti). Ke znakům právního státu totiž neoddělitelně patří princip právní jistoty a z něj plynoucí princip ochrany oprávněné důvěry v právo, který jako stěžejní znak a předpoklad právního státu v sobě implikuje především efektivní ochranu práv všech právních subjektů ve stejných případech shodným způsobem a předvídatelnost postupu státu a jeho orgánů. Z požadavku oprávněné důvěry v daný právní řád a totožný postup

orgánů veřejné moci ve skutkově a právně identických kauzách, kdy subjekty práv oprávněně očekávají, že v této důvěře nebudou zklamány, nevyplývá kategorická neměnnost výkladu či aplikace práva. Vyplývá z něj však požadavek, aby tato změna byla s ohledem na konkrétní okolnosti, jako je například objektivní vývoj společenských podmínek, dotýkající se daných skutkových situací, předvídatelná, případně aby nepředvídatelná změna výkladu v době jejího uskutečnění byla náležitě odůvodněna a opírala se o akceptovatelné, racionální a objektivní důvody, které přirozeně reagují i na právní vývody dříve v rozhodující praxi ohledně té které právní otázky uplatňované. Ke změně právního nazírání na danou otázku dosud nedošlo a za situace, kdy soudy nižších soudů jsou vázány judikaturou jednak ze strany Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu ČR, když tato judikatura vytváří rámec pro rozhodování ve věcech osob, které vykonávají funkce v samosprávě, soud prvního stupně správně vycházel z uvedeného rámce, když se pečlivě zabýval všemi okolnostmi vztahujícími se k osobě žalobkyně. Tyto své závěry řádně odůvodnil a vysvětlil své úvahy o tom, že částka 80 000 Kč je v dané věci odpovídající sdílené spravedlnosti a z tohoto důvodu ani odvolací soud neměl důvod odchýlit se od závěru soudu prvního stupně.

16. Z výše uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako zcela věcně správný podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
17. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení vychází z § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. a úspěšné žalované proto byla přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení ve výši 300 Kč za 1 úkon podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1976 Sb.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně, avšak jen za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 30. března 2021

Mgr. Jiřina Jislová v. r.
předsedkyně senátu